

26 Vuosi Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainassa

Äänitteen kesto: 37 min

Litterointimerkinnät

Haastattelija:	Haastattelija
Simo Pesu:	Vastaaaja
Jukka Viitaniemi:	Vastaaaja
Intro:	Intro
Sa-	Sana jää kesken
(sana)	Epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	Sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	Useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	Kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

[musiikkia]

Intro: Kuuntelet Maanpuolustuskorkeakoulun Sotataidon ytimessä –podcastia. Jjaksossa sotataidon asiantuntijat keskustelevat ajankohtaisista yhteiskuntaan ja sen turvallisuuteen liittyvistä kysymyksistä.

[musiikkia]

Haastattelija: Tervetuloa jälleen kuuntelemaan podcastia venäläisestä sotataidosta. Tänään tulee kuluneeksi käytännössä vuosi siitä, kun Venäjä aloitti laajamittaisen hyökkäyksen 24.2. Mun kanssa aiheesta keskustelemassa täällä on everstiluutnantti Simo Pesu ja erikoistutkija Jukka Viitaniemi. Ihan alkuun lähetään sellasesta yleiskatsauksesta tähän tilanteeseen, että Simo Pesu, miltä tää tilanne nyt vaikuttaa, vuosi tästä hyökkäyksen aloittamisesta?

Simo Pesu: Venäläinen käynnisti sen hyökkäyksen silloin vuosi sitte ja se hyökkää edelleen. Että se hyökkää sekä Ukrainan yhteiskuntaa vastaan lyödäkseen sen, että se hyökkää Ukrainan asevoimaa vastaan lyödäkseen sen ja vallatakseen sitten näitä haluamiaan alueita. Hyökkäys toteutuu edelleen kahdella rintamalla. Venäjä on ilmassu suoraviivaisesti ja toistuvasti, että se tuhoaa Ukrainan siinä muodossa, missä se Ukraina on tunnettu nyt viime vuosikymmenet. Mut sitte nää tulokset tuol taistelukentällä on määrittäneet ja määrittää jatkossakin sitä todellista lopputulemaa. Donbas on tullu maailmankartalle tässä vuoden aikana ja Venäjä jatkaa hyökkäystä siellä edelleen vallatakseen sen alueen. Etelä-Ukrainassa ne näyttää täl hetkel rakentavan puolustusjärjestelyitä, suojaamaan sitä Asovanmeren rantamaata ja Krimiä. Pohjoisessa taas Valko-Venäjällä Venäjä sitoo Ukrainan asevoimia siihen Valko-Venäjän suuntaan ja valmistelee siellä uusii joukkoi sekä sitte hyödyntää sitä aluetta niihin pitkän kantaman täsmäaseiskuihin. Koko Ukrainan alueella venäläiset jatkaa järjestelmällisii iskui kauaskantosil täsmäaseilla yhteiskunnan infrastruktuuriin. Estetään energianjakelu ja –tuotanto ja sillä sitte syntyy tän jo merkittävältä osin lamautetun talouden toimintaa vaikeutetaan edelleen. Ukrainalaiset onnistu keväällä 22 ehkäisemään yhteiskuntansa ja

asevoimansa tuhoamisen ja lyömisen. Venäjän rauhanaikaisen maavoiman hyökkäyskyvyn ja ilma-aseenki hyökkäyskyvyn osin he kulutti loppuun kesän 22 kuluessa ja siirtyi sitte sen jälkeeseen vastahyökkäykseen. Se, mitä sen jälkeen tapahtunu sitte, niin ukrainalaisten vastahyökkäykset taas ajo venäläiset luomaan uusia resursseja. Eli he vakautti viime syksyn aikana tai talven aikana tuon rintaman ja siirtyi puolustukseen. Nyt he on sitte täs talvella käynnistäneet ainakin taktisella tasolla vastahyökkäyksiä. Eli mitä ilmeisimmin sitovat ja selvittävät sitä, et missä millanen se ukrainalaisten puolustus on. Se, mitä Venäjän johto nyt teki vuodenvaihteessa, niin se ilmaisi, että se antaa asevoimille kaikki asevoimien tarvitsemat resurssit tän operaation menestykselliseen päätökseen viemiseksi. Ja vastaavasti sitte ilmassu suuntaamassa myös pidemmällä jännteellä resursseja asevoimien, erityisesti maavoimiensa, kehittämiseen ja laajentamiseen. Venäjän asevoimille tää poliittisen johdon antama tehtävä näyttää aika selkeältä. Heidän on siirryttävä hyökkäykseen tollasella tehtävällä. Muta asevoimat on kärsiny edelleen merkittäviä tappioita ja sitte se, miten se on onnistunu taistelutapansa sopeuttamaan tohon taistelukentän tilanteeseen ja ukrainalaisten taistelutapaan, ni se ei oo viel laajempaan offensiiviin kyenny luomaan edellytyksiä. Siin on epävarmuuksia näitten poliittisten tahtotilojen ja sotilaallises toteuttamises aika paljon ja niistä varmaan käydään julkisuudessa aika paljonki puhetta näinä päivinä. Mut ehkä se iso asia tähän lopuksi, niin et siel on kaksi ihan ratkasevasti erilaista asevoimaa kohtaa toisensa Ukrainassa kun vuosi sitten. Niillä molemmilla asevoimilla on runsaasti kokemusta taistelusta, taisteluiden järjestämisestä, voiman muodostamisesta, toistens vahvuuksista ja heikkouksista. Molemmat on toteuttanu mobilisaation, ukrainalaiset viime keväänä melko kokonaisvaltasesti ja venäläiset käynnisti sen sitten laajemmin viime syksynä. Sekä erilaisten kumppaneiden kanssa yhteistyössä luotavii voimavaroit, josta ukrainalaiset erityisesti on kovin riippuvaisia, tai heidän sodankäyntikykynsä. Eli Euroopan suurimmat ja toiseks suurimmat sekä kokeneimmat maavoimat kohtaa tänä vuonna taistelukentällä. Molemmat kasvattaa voimaansa ja osaamistaan edelleen. Venäjän asevoimat varmaan voidaan katsoo suurimmiksi Euroopassa ja Ukrainan maavoimat sitte toisiks suurimmiks Euroopas täl hetkel. Ja Ukrainan asevoimat kokonaisuutena varmaan Euroopan kokeneimmiks asevoimiks tän vuoden jälkeen. Siinä se varmasti se yleiskuva tällä hetkellä tälle jos halutaan nopeasti katsoo, et mitä tää vuosi on menny.

Haastattelija: Siinä oli hyvä yleiskuvaus aiheesta ja seuraavaks tosiaan tartutaan siihen, et miten Venäjän asevoimat on käyny niitä taisteluja siellä Ukrainassa. Tässä haluaisin kiinnittyä sellaiseen käsitteeseen ku aseellisen taistelun kuva. Tästä haluaisin kysyä Jukka Viitaniemeltä, et minkälainen se kuva aseellisesta taistelusta Venäjällä on ollut, kun he on lähteny hyökkäämään Ukrainaan? Ja mitä tää hyökkäyksen tavoitteet ja esimerkiksi joukkojen lukumäärä ja käyttö kertoo siitä venäläisestä aseellisen taistelun kuvasta?

Jukka Viitaniemi: Kiitoksia. Toi on äärimmäisen mielenkiintoinen kysymys, mä oon sitä tässä pohtinu nyt kotvan aikaa. Silloin kun se operaatio alko, ensimmäiset viikot, kuukaudetkin, sit tietysti sen jälkeen pohdittiin julkisuudessa kovasti, että minkä takia venäläiset nyt sitten eivät näyttäneet menestyvän. Ja varsinki sen ensimmäisen kuukauden jälkeen sitten kun sieltä Kiovastakin jouduttiin enemmän tai vähemmän häntä koipien välissä lähtemään. Julkisuudessa puhuttiin, et tiedustelutiedot on ollu huonot, ukrainalaiset oli parempia, venäläiset oli huonompia. Mutta mua on ruvennu kiinnostaa just nimenomaan erityisesti viime aikoina, et onko löydettävissä jotain juurisyytä sille, miksi nyt on tapahtunut niin kun on tapahtunu ja miksi edelleenkin tapahtuu niinku tapahtuu, just tossa Simon kuvaamalla tavalla.

Niin mulle on tullu ajatus siitä, nää on ihan alustavia johtopäätöksiä vasta, että onko mahdollista, et se venäläisten aseellisen taistelun kuva on ollu täysin virheellinen. Eli se heidän näkemyksensä ja heidän oppinsa ja heidän analyysinsä siitä, että miten Yhdysvallat on toiminu esimerkiks Irakissa, miten värvällankumoukset ovat edenneet jossain Pohjois-Afrikassa, Lähi-Idässä, ethe se on vetäny sieltä liian pitkälle meneviä johtopäätöksiä sen aseellisen taistelun kuvasta. Niin se saattaa olla yksi selitys sille. Niinku mä sanoin, nää on vasta alustavia, oraalla olevia johtopäätöksiä siitä, et miks nyt on tosiaan käyny niin kun on käyny.

Haastattelija: Kiinnostavia huomioita ja tosiaan tarkastellaan tässä just et minkälaisilla käsityksil sinne Ukraina on lähetty ja sit loppua kohden voidaan pohtii, et miten sitten Venäjä nyt on oppinu tässä Ukrainan viimeisen vuoden aikana. Simolla oli lisättävää, ole hyvä.

Simo Pesu: Tos on ehkä siitä päätöksenteosta on hyvä tarkastella muutamal sanalla, eli miten suurvalta ratkasee sen sotaan lähtönsä. Että venäläisellä on useita, eli kun mennään 68 Tsherkoslovakian valtaukseseen, tullaan sieltä 79 Afganistanin hyökkäykseen ja siitä edelleen Tshetsheniaan. Mut ehkä mä tost, Afganistanin osio on venäläisessä tutkimuksessa todella hyvin dokumentoitu, se päätöksenteko. Ja sitä he pohtivat hyvin paljon 90-luvulla, et mitä kaikkea siinä päätöksenteossa, siin sotilaallises operaatios meni vikaan, ni ehkä se lähtemiseen liittyen hyvin pienessä piirissä tehdään se lopullinen päätös. Et vaik sitä valmistellaan vähän laajemmalla piirillä ehkä, mut se päätös tapahtuu sitten lopun perin hyvin pienellä piirillä. Venäjän asevoimien silloinen johto 79 yleisesikunnan päällikkö Agarkovin johdolla, niin he eivät suosittaneet tätä operaation käynnistämistä Venäjän poliittiselle johdolle. Joka sitte kaikesta huolimatta siihen päätyi. Ja se lopullinen päätöksenteko useiden eri tekijöiden joukossa sitte kulminoituu aina siihen poliittiseen johtoon ja sen keskiöön. Siellä on yksi ihminen lopun perin, joka päättää. Ja siellä tulee sitten tunnekysymykset tuli myös niin ku tuli täs Afganistaniin lähdössäkin mitä ilmeisimmin esiin. Et Afganistanin hallinto käytännössä tappoi sen Venäjän sinne suosittaman ja valmisteleman seuraajan, jolloin sitte se ilmeisesti niitä viimeisiä tekijöitä, jotka johti sit siihen hyökkäyspäätökseen. Asevoimat arveli tarvitsevansa 35 divisioonaa hallitukseen ja rauhoittaakseen Afganistania, he saivat sinne sitte 4 – 5 divisioonaa, miten sitä halutaan laskee. Lopputulemana meillä oli 10 vuoden sota ja neljän neljän kommunistisen puoleen pääsihteerin aikana. Tää on hyödyllinen reunaehto tarkastella nytki tätä, että se poliittinen päätöksenteko ohjaa aina väistämättä sen asevoiman käyttöä. Oli se asevoiman valmis siihen sotaan eli ei.

Haastattelija: Näin ja nää varmasti selkiytyy vielä sit ajan myötä paremmin. Tossa muutama pointti, johon tartun, mutta otetaan ensin tuohon pieneen piiriin liittyen, nostetaan esiin sellainen henkilö kun Valeri Gerasimov, jota joltain osin voidaan tulkita ehkä kuuluvan tähän pieneen piiriin. Hän on nimenomaan kirjottanu tästä aseellisen taistelujen uusien muotojen tuomista haasteista vuonna 2013 julkaisemassa artikkelissaan, joka sai myös hyvin laajaa huomiota länsimaissa. Sitä käännettiin piakkoin ja siitä lähettiin kehittelemään ajatuksia Gerasimovin doktriinista, jotka nyt on myöhemmin todettu, että tää on aika yksinkertaistava näkemys ja tällaisesta ei ehkä oo syytä puhua. Mut joka tapauksessa Gerasimov kuvas nimenomaan niitä aseellisen taisteen luonteen muuttumistekijöitä. Tästä haluaisin sitte kysyä Jukalta nimenomaan, että kuinka pitkälle tai vaikuttaako tää sun mielestä vastaavan näitä Gerasimovin tekemiä teoretisointeja? Simo myös nosti esiin ton joukkojen määrän, et siel on alustavien arvioiden mukaan hyökänny vuosi sitten noin 120 pataljoonan taktista ryhmää, jossa on sitte tietty määrä niitä

hyökkäviä sotilaita. Vastaako nää sun mielestä millä tasolla sitä, mitä Gerasimov on kuvannut 10 vuotta sitten julkaisemassaan artikkelissa?

Jukka Viitaniemi: Mun mielestä hyvin pitkälle ne ranskalaiset viivat silloin, mitä 2010-luvun alussa lähdettiin tapailemaan ja mitkä on itse asiassa koko 2010-luvulta alkaen ihan näihin päiviin asti ollu pinnalla, jos sotataidon näkökulmasta puhutaan, paljon yhtäläisyyksiä. Siel on mainintoja täsmäaseiden massamaisesta käytöstä, siitä, et hyökkäys alotetaan rauhanajan ryhmityksellä. Nyt tän Ukrainan tapauksessa ei ihan näin tapahtunu. Joissakin teksteissä vilahtaa tämmönen käsite kun joukkoryhmittymä. Eli käytännössä jos kansankielellä sanoo, niin jos voi sanoo synonyymi on Ukrainan tapauksessa ollu sotilaspiiri. Sit siin on puhuttu kontaktittomasta taisteluun käymisestä, yritetään mahdollisimman ripeästi päästä syvyyteen. Siinä on paljon sotataidon näkökulmasta yhteneväisyyksiä, mitä nyt on Ukrainassa tapahtunu ja nimenomaan sen aseellisen taistelun luonteenpiirteiden kuvauksessa. Tää liittyy just siihen mun ajatuksen siitä, että tää osittain saattaa selittää sen, että minkä takia venäläiset epäonnistuivat niin karvaasti, et he lähti käytännössä käymään vääränlaista aseellista taistelua. Eli heidän kuvitelmansa ja näkemyksensä siitä, että tämä on menestyksen avain tämä, miten me sen nyt teemme ja miten Yhdysvallat on aikoinaan tehny, niin saattaa olla et on osoittautunu täysin vääräksi. Tos on tietys mielessä havaittavissa jonkinlaista, sanotaan, et sotatieteellisessä kirjoituksessa viime vuoden lopulla ja ehkä tänkin vuoden alussa havaittu, että kirjoituksessa on ruvettu pohtimaan sitä, että miten esimerkiksi jos puhutaan tämmösestä käsitteestä ku armeija tai joukosta ku armeija, niin miten armeijan kannattaa hyökätä tällä tavalla alueellisesti, verkostomaisesti operoivaa puolustajaa vastaan. Et se on mielenkiinnost seurata, että mihin suuntaan ne keskustelut tässä seuraavien kuukausien, vuosien aikana rupee kääntymään. Et miten se vaikuttaa siihen heidän tämänhetkiseen näkemykseen siitä aseellisen taistelun kuvasta. Et ovatko he oppineet mitään tai oppivatko he, haluavatko he edelleen kehittää tätä osaamistaan erityisesti sotataidon näkökulmasta.

Haastattelija: Ennen kuin annan puheenvuoron takas Simolle, niin haluaisin vielä kysyä myös samassa, kun te molemmat mainittitte nää aiemmat kokemukset, joista venäläiset on ottanu oppia, niin voitteko vielä tarkentaa, että mitä nää on nää aiemmat? Onks siellä Syyriaa, Afganistania vai muuta? Ole hyvä, Simo.

Simo Pesu: Mä lähtisin täs kauemmas vielä. Eli venäläiset loi täsmäaseet, täsmäaseet tuli taistelukentälle ja konsepteina (-) [17:49] 70-luvulla. Venäläiset loi niille kyseisille aseille maalien määrittämisen, maalien tuhoamisen lähestulkoon reaaliaikaisessa toiminnassa, ajatusmallit, kaksi eri mallia, jotka on rinnakkaisia. Eli tiedustelu, tulituki ja tiedustelu, tuli-isku, rakenteet. Eli tässä tää Jukan mainitsema kontaktiton taistelu, se tarkotti näitä kahta konseptii käytännössä ja he lähti niitä rakentaa 80-luvulla. Ne lähti liikkeelle, niit ei teknisesti kyetty vielä viemään loppuun asti. Niitä rakennettiin, niitä mallintavia esimerkiksi tehtiin tykistöryhmiä, joka käytti massamaisesti näitten ajatusmallien mukaisesti. Mut 90-luvun romahdus pysäytti nää projektit täysin. Mut venäläiset eivät oo jättäneet tätä kontaktiton taistelua, tuli-iskua, tulitukea, niin eivät ne oo kadonneet mihinkään. Ne siirty nyt 2010-luvulla vanhana ajatuksena ne siirty käytännössä ottavansa osaksi siihen heidän taistelutapaansa ja osaksi heidän hankintaohjelmiaan myöskin. Eli tällästen taistelutapojen muodostaminen, se on vuosien ja vuosikymmenien prosessi. Ja se ilmenee tällä hetkellä tällaisena kuin me sen näemme. Et se, mitä me ollaan tunnistettu täs viimisen vuoden aikana, niin tällasesta tulituki- ja tuli-iskukonsepteista, mitkä pienemmässä mittakaavassa nyt esimerkiksi kun mennään

Syyriaan, niin mitä he kokeilivat siellä ja käyttivät sitä. He käyttivät täsmäaseita, he käyttivät myös ihan tavallista tykistö- ja pommiasetta vastaavasti. Mut he kokeilivat näit konsepteja. Nyt he lähtivät Ukrainaan ja lähtivät skaalamaan moninkertaiseksi sitä valtavan (kokoista kokonaisuutta) [20:03]. Ja nyt se on näyttäytynyt sellaisena, et he ovat kyeneet ampumaan kiinteisiin ennalta tiedusteltuihin maaleihin. Tai et kun joku maali on siirtyvä maali, niin heidän maalitiedustelunsa, päätöksentekonsa ja vaikuttamisensa ei ole kyenny seuraamaan. Ne täsmäaseiden määrä, mitä he ovat nyt sitte rakentaneet tähän konseptiin viimeisen reilun 10 vuoden aikana, niin ne ei oo ollu alkuunkaan riittävät siihen taisteluun. Että ne määrät on olleet niin pieniä, niil on vain päässyt alkuun. Yleisesti ottaen heillei ampumatarvikepulaa oo ollu täs vuoden aikana, mut tää on ehkä tuoda siitä taustalla olevast kokemuksesta. Se on pitkä se kaari ja nuo, mitkä Jukka toi tos esiin et sitä keskustelua aletaan käymään, et mitä tää täl hetkel tarkoittaa, millaselle taistelukentälle rakennetaan asevoimaa, niin Venäjällä se keskustelu on käynnistynyt. Mutta se, millä lailla se siirtyy taistelutavan malleihin, miten niitä aletaan opettaa ja mitä hankintoja ryhdytään tekemään, niin puhutaan todella pitkistä prosesseista näin ihmisen työuran näkökulmasta.

Haastattelija: Eli ongelmia on ollu maalittamisessa ja sit siinä massotetun tulen määrässä myös. Sit Jukalta haluaisin kysyä jatkoo sit tähän, että ollaaks tästä nyt sit siirrytty, jos helmikuussa lähettiin hakee kontaktitonta, koko syvyydessä tapahtuvaa ehkä nopeeta, nopeesti ohi olevaa operaatiota, niin mihin tää nyt sitte on muuttunu tässä vuoden aikana? Onks siitä tullu enemmän perinteistä?

Jukka Viitaniemi: Mun mielest tylppä vastaus ois kyllä, et on tullut enemmän perinteistä, jossa yksittäisen taistelijan rooli taistelukentällä saa jälleen arvoisensa aseman. Siitä nyt on viitteinä vaikka noi mun mainitsevat artikkelit ja sitten netissäkin ukrainalaisten auliolisella suosiolla julkaistu taisteluteknisiä suosituksii viime vuodella, painettu Moskovassa. Missä selitetään semmonen ohjesäännön tyyppinen muutama 10 sivua, missä selitetään, miten asutuskeskuksia pitää vallata, miten niis pitää taistella ja sit miten metsäkaistaleita pitää puhdistaa. Ni siinä on ihan voi sano et johtopäätökset siitä, niin selattuani sen läpi, et siinä ollaan palaamassa ihan klassiseen. Jossa, mä hivenen kärjistän nyt, jossa pitää askel askeleelta mennä pikkuhiljaa ja ei saa jäädä mitään puolustajan enklaveja mihinkään, mitään taskuja mihinkään. Eli kyl se siinä mieles mun arvio on, et se todennäköisesti on palautumassa enemmän klassisempaan lähestymiseen. Eli enää ei pystytä oikomaan. Et jos kritiikki tai havainto on ollu se, että pataljoonien taisteluosastoissa tai taktisessa ryhmistä jalkaväkitaistelijoiden määrä on ollu vähäinen, et jos komppaniassa on ollu, yhteensä kolmessa komppaniassa, jos siinä taktisessa ryhmässä on kolme komppaniaa, ni on ollu alle 200 miestä, niin se ei oo vaan riittäny. Et se ei auta auta sitä et ajellaan tietä pitkin nopeesti, vaan siellä pitää olla se mies jossakin mäen, kummun päällä ja ottamassa se kumpu ja metsä oikeasti haltuun. Et jotain tämmöstä ounastelen tässä tulevaisuuden kehityksenä.

Haastattelija: Miten Simo arvioit, että riittääkö venäläisillä valmiuksii kyky luoda sitä vaadittavaa sotilaallista voimaa nyt, kun opitaan tai kun venäläiset oppivat näistä heidän kokemuksistaan, että miten tästä mennään eteenpäin? Onko heille valmiuksia?

Simo Pesu: Joo, väistämättä kaikilla on valmiuksia, toi taistelukenttä pakottaa muutoksiin. Eli se, miten venäläinen on muovannut sitä taistelua, niin nehän on tulleet ulkopuolelta vaatimukset ihan puhtaasti, et mitä taistelukentällä on

tapahtunut, he ovat joutuneet mukautumaan tavalla tai toisella. Täs kai sellanen perustavaa laatuu oleva totuus sodankäynnistä, jota me ollaan todistettu kautta historian, että kenen suuhun se sitten milloinkin halutaan laittaa, että suunnitelma ja se valmistelu, niiden arvo selviää siin ensimmäisessä taistelussa kun ne koeponnistetaan. J se on kai aika harvoin se tilanne, että ne on ollu toimivia. Kun me tullaan tähän kylmän sodan jälkeiseen aikaan, niin amerikkalaiset kykeni Irakissa 90-luvun alussa käytti ensimmäisen kerran laajassa mittakaavassa täsmäaseita ja kävi taistelua koko sen vastustajan syvyydessä. Se oli onnistunut se operaatio, mutta se edellytti merkittävän materiaalisen ja henkilöstö- ja aseylivoiman keskittämisen sinne alueelle, että se kyettiin toteuttaa. Ja laajat pommituskampanjat ennen sinne liikkumista. Tää amerikkalaisten osaaminen sodankäynnissä, se on hankittu kokemuksella, tekemällä virheitä, kärsimällä tappioita. Ja se, että venäläiset on nyt vuoden kokeilleet niitä konseptejaan, ajatuksii, mitä he on rakentanu, mille he on ostanu välineitä ja mitä he on harjotellu ja ne ei oo toimineet tän kokoisessa sodassa.

Eli ehkä se isoin asia täs on ollu et nehän sinänsä ne ajatukset ovat ihan mielekkäitä sodankäynnin näkökulmasta olleet. Mut se, että sä pystyt viemään ne toimiviksi ja skaalaamaan mittakaavassa ne suureen mittakaavaan, niin se on todella vaikeaa. Venäläiset varmaan sitä tässä parhaillaan todistaa. Sitten ku me lähetään tätä katsoo näin, ni korjaukset, mitä he ovat tehneet, niin nehän on pika-korjauksia tällä hetkellä. Eli kun se heidän taisteluajatuksensa on luhistunu, niin se, mitä he ovat kenneet tekemään, on ollut lisätä henkilövoimaa. Ja tätä henkilöstöä ei oo ehditty kouluttamaan johonkin sellaseen taistelutapaan, mikä löisi sen vastustajan. Se kuluttaminen on se ainoa mielekäs keino. Eli se on yksi sodankäynnin strategia muiden mukana tällä hetkellä ja venäläiset sitä näyttää noudattavan toistaiseksi. Eli se laskelma kulkee että se vastustaja kuluu ja sen voima loppuu ennen kun heidän voimansa loppuu. Mut se, että miten täst sitte lähdetään rakentamaan uutta taistelutapaa, kun he ilmaisevat uhkakseen jotakin muuta kun Ukrainan, ilmaisevat, että se on Nato ja sen taistelukyvyt. Ja se edellyttää jotain aivan muuta kuin mitä siel täl hetkellä tapahtuu. Ja silloin me aletaan puhumaan vastaavista aikamääristä kun 80-luvulta alkanut kontaktittoman taistelun rakentaminen, joka realisoitui viime vuonna Ukrainassa.

Haastattelija: Kyllä. Simo toi hyvin esiin ton että suunnitelmia on, mutta sit käytännössä ne testataan ja esiin nousee sitten ongelmia. Tässä haluaisin vielä palata Jukkaan siinä kysymyksessä, että tässä on nyt sivuttu sitä, että se aseelliseen taisteluun kuva ei oo ollu täysin oikee ja sitte toisaalta se toteutus, onko se toteutus ollu onnistunut tai mikä näiden kahden suhde on? Että onko enemmän ollu vikaa siinä kuvassa, jolla lähetään liikkeelle vai siinä tavassa, jolla lähetään toteuttaa?

Jukka Viitaniemi: Mä liittäisin ne toisiinsa. Eli mä nään sen silleen kaiken kattavana sen aseellisen taistelun kuvan, et se on 10 vuotta vaikuttanu käyttöperiaatteisiin, kalustoon, henkilöstön koulutukseen. Eli mä itse näen sen kovin fundamentaalina juurisyynä. Ja mä nään, et he on lähteny toteuttamaan sitä operaatiota just sillä sen tietynlaisen virheelliseksi osoittautuneen aseellisen taistelun kuvalla. Mun mielestä se on se on tietys mielessä ukrainalaisten nerokkuutta kanssa sit se, et saattaa olla näin, että ukrainalaiset ovat ymmärtäneet sen, että tällaista sotaa he lähtevät, venäläiset, yrittämään. Ukrainalaiset on varmaan todenneet, että heidän ei kannata lähteä yrittämään vastaavaa, vaan heidän pitää tehdä jotain aivan muuta, jolla he saavat murrettua sit sen taisteluajatuksen ja taistelujärjestyksen. Siinä he mun mielestä osottanu jotain neroutta silloin viime vuoden puolella, erityisesti

maaliskuussa. Mut vastaus kysymyksees, et kyl mä näen, et se on enemmän et se, että miten he sitten menettelivät, et työnsivät niitä kiiloja syvälle, ottivat käytännössä teitä haltuun, kymmeniä, satoja kilometrejä pitkii, niin liittyivät just siihen ajatukseen siitä, et näin se pitää tehdä. Tai tällä me voitamme.

Simo Pesu: Tossa kun mennään toiseen maailmansotaan takasin ja siitä tehdyt johtopäätökset. Toinen maailmansota, siel hyökättiin kokonaisia yhteiskuntia vastaan ja taistelukentäl taisteltiin. Ihan vastaava menettelytapa, mitä venäläiset tällä hetkellä tekee, tuhoaa ukrainalaisen yhteiskunnan elinedellytyksiä. Ja taistelukentällä he kohtaa Ukrainan asevoimat ja pyrkii lyömään ne siellä. Ja se väestön ja sen yhteiskunnan lyömisen ajatuksena on sitte et asevoima lopettais sen taistelun, kun se ei saa resursseja ja tahtotila puuttuu. Näist tehtiin laajat analyysit toisen maailmansodan jälkeen, jossa tää esimerkiks Japanin kohdalla johti siihen, et Yhdysvallat hyökkäsi tällä samanlaisella periaatteella Japania vastaan ydinaseilla, tuhoamalla sen kaupunkeja. Ja Euroopassa, niinku Japanissakin, tuhottii eurooppalaisii kaupunkeja. Ja todettiin, että tän ihmisten tahdon lyöminen näillä menettelyillä ei ollu kovin tehokas menetelmä. Näitä samoja ongelmii on nyt toteutunu sitte 90-luvulla, 2000-luvulla Yhdysvaltojen operaatioissa Irakissa ja Afganistanissa.

Perinteinen, kun mennään siihen sodankäyntiin 1800–1900-luvun taitteessa, niin se oletusarvohan on, et kun vihollinen lyödään taistelukentällä, ni sen jälkeen se vihollinen tunnustaa sen tuloksen. Näissä sodissa, niin Afganistanin, Irakin yhteiskunnat eivät tunnustaneet sitä tulosta, et niit ei ollu lyöty niit yhteiskuntia. Sitte synty ongelma, millä se ratkastaan. Venäläiset on lähteny tällä vastaavalla menettelyllä nyt. Eli mihin tahansa tää tavanomainen taistelu siel nyt johtaskin, sehän sen jälkeen tää Ukrainan yhteiskunta on tiivistyny ja sen taistelutahto venäläistä vastaan vahvistunu koko ajan. Niin tässä voiton mahdollisuus on hyvin vähäinen, kokonaisen täydellisen voiton. Et nyt sitten määritellään sitä lopputilannetta tällä hetkellä. Eli se, minkälaisen ajatuksen venäläinen muovaa näistä kokemuksistaan, eli Afganistanista ne johtopäätökset olivat hyvin realistisia. He tunnistivat virheensä siellä ja näit ei saa toistaa. Ja nyt näitä samoja virheitä sitten toistetaan 30 vuotta sen jälkeen osaltaan. Mut tässä ehkä se iso asia sitte on tähän lopuksi, kun ensin kun me puhutaan näist yleisistä, niin jokainen sota on oma, tapahtuu omassa ympäristössään. Ukrainan ja Venäjän välinen sota, siel on joitakin yleistettäviä asioita, mutta pääosin se on Ukrainan ja Venäjän välinen sota, joka tapahtuu siinä kontekstissa, missä se tällä hetkellä tapahtuu. Se ei toistu koskaan sellaisenaan. Niin et me voimme ottaa näistä oppeja yleisellä tasolla, mut käytännössä siihen sotaan, mihin lähdetään, se joudutaan se sodan reunaehdot, poliittiset, taloudelliset, sotilaalliset, (yhteiskunnalliset) [34:26], ne joudutaan aina muodostaa se sen kulloisenkin tilanteen mukaan.

Haastattelija: Onko Jukka lisättävää tähän ajatukseen Venäjän tämänhetkisestä tilanteesta ja nyt ku on tää vuosi käyty tätä sotaa? Onko tässä tietä ulos ja mihin tää tilanne tästä mahdollisesti kehittyy?

Jukka Viitaniemi: Mä ehkä tartun kiinni tossa mitä Simo puhu siitä, että jos mä alotan siitä tota aseellisen taistelun kuvasta, et jos siitä nyt on keskusteltu ja todettu et näin se on viimeiset 10 vuotta ja koko asevoimat on rakennettu sille olettamalle. Ja nythän se täs viimeisen vuoden aikana on, niinku kaikki valveutuneet katsojat ja lukijat on huomannu, et se ei ehkä pitäny paikkaansa, niin nyt pitäis pystyy nopeasti muuntautumaan, adaptoitumaan, kehittymään ihan lyhyessä ajassa. Mä en usko, et

se on, sanotaan näin et Venäjän asevoimat ja valtio ei oo niin ketterä organisaatio, et se pystyis näin lyhyessä ajassa nyt, kun pitäis tehdä nopeasti muutoksia. Et kyl se äärimmäisen hankalaa on venäläisille. Et niiden pitäis osottaa jotain ihan täysin ennennäkemätöntä neroutta omassa toiminnassaan, et he pystys ottaa oppia ja muuttamaan käyttöperiaatteita, koulutusta, kalustoa, kaikkea. Siis ihan kaikilla sotataidon tasoilla. Ni kyl se näin ympärilyöreästi vastattuna, ni kyl se juna näyttää menneen jo aikapäivii sitten.

Haastattelija: Kiitos. Mun mielestä tähän on hyvä lopettaa, jos teillä ei tuu tähän loppuun mitään lisättävää vielä. Kiitos.

Simo Pesu: Kiitos.

[musiikkia]